

Af endemiske Sygdomme må fremhæves *Spedalskeden* (Elephantiasis gracorum), der er udbredt i Norges vestlige Kystdistrikter, fra den 59de til den 69de Breddegrad, kun undtagelsesvis udenfor disse. De i Havets umiddelbare Nærhed liggende Egne ere i Regelen stærkere hjemsegte deraf end de længere ind mellem Fjeldene, medens dog de alleryderste ude i Havet liggende Øgrupper ikke sjelden ere mindre hjemsegte, undertiden næsten frie for Spedalskhed. Byerne ere næsten fri for der hjemmehørende Spedalske. Sygdommen synes ganske at være den samme som i Oldtiden og i Middelalderen var udbredt over næsten hele Europas Kystland samt i Lilleasien, Palestina og Nedre-Ægypten. Medens Sygdommen nu har ringe Udbredning i det øvrige Europa, har den på Norges Vestkyst holdt sig, og synes først i de senere År at aftage, dels som Følge af den større Opmærksomhed, der er vist samme fra Lægenes og fra Statsstyrelsens Side, blandt andet ved Oprettelse af Pleiestiftelser, dels ved de lettere Samferdselsmidler, der, nedbrydende Fordomme og Århundreders stillestående Bygdesikke, bringe Oplysning og Kultur frem til de mest afsidesliggende Bygder.

Over Antallet af Spedalske er fra 1856 af foretaget nøiagtige Tællinger. Disse udvise efter de sidste Berigtigelser, at Antallet af Spedalske er aftaget fra 2847 i Året 1856 til 1832 i Året 1874. Medt der med Hensyn til Fordelingen over Riget i Årene 1856 og 1870 henvises til Tilleg III, bemærkes her kun, at Nordre Bergenhus Amt stadig har vist sig som det af denne Sygdom mest hjemsegte Amt i Landet, men også har været det Amt, hvori Forbedringen i Forholdet til det samlede Antal af Spedalske har været stærkest. Antallet af Spedalske hjemmehørende i dette Amt, altså de på Pleiestiftelserne anbragte medregnede, var i 1857: 11,38 pro mille af Amtets samlede Befolkning, og i 1870 6,81 pro mille. Dette Amt, har også været det som i den seneste Tid stærkest har benyttet Pleiestiftelserne; medens det i 1856 ikkun havde 9,1 pCt. af sine Spedalske anbragte i disse, var Forholdet i 1870 steget til Halvdelen. I det hele Rige udgjorde de Spedalskes Antal i 1856: 1,91 pro mille af den samlede Befolkning, men i 1870 ikkun 1,17 p. m., og i 1874 1,03 p. m.

Det forholdsvis til Folkemængden i vedkommende Sogn største Antal Spedalske fandtes i Nøstals Sogn (61° 30' Bredde), hvor i 1856: 32,2 p. m., og i 1870 23,81 p. m. vare Spedalske, i Askevoild (61° 20' Bredde), hvor i 1856 26,83 p. m., og i 1870 16,83 p. m. vare Spedalske, i Kinn (61° 30'